SPIS TREŚCI

Wprowadzenie **9**

Rozdział I – Miejsce wartości w wychowaniu **23**
Atopia wartości 23
Wprowadzenie do ojcowskiego usytuowania wartości. Ćwiczenie myślowe 25
Rodzicielstwo i odpowiedzialność 31
O nieobecności ojca 35
Figura ojca i kultura europejska 38
Ojcostwo i dar 41
Charyzmatyczny nauczyciel, opiekun spolegliwy i bohater 43
Ojcobójstwo i autodestrukcja: Adam i Edyp 48
Funkcje wartości w edukacji: aksjocentryzm a pajdocentryzm 57
Antyojciec 63
Dyskursywna figura wskrzeszenia ojcostwa 67
Powrót z *regio dissimilitudinis*: Rembrandt i św. Andrzej Rublow 72
Wartości a reaktywacja pamięci kultury 75

Rozdział II – O tragizmie cnoty zadufanej **79**
Kultura jako telos wychowania 79
Tragizm i męstwo 81
Brutus jako tragiczna figura cnoty przeciwskutecznej 91
Elzenberg a sokratyzm Brutusa 94
Tragiczność a cnota 98
Dobro jako narzędzie zła 102
Aporie pedagogiki stoicyzmu 108
O sztuce życia jako sztuce cierpienia 111
Hybris cnoty 115
Wypaczenia cnoty. Czyli o człowieku, który kochał zbyt mocno 118
Ojcobójstwo jako absolutyzm cnoty 122
Cezar przeciwko Brutusowi 130
Brutus i pedagogika bohaterstwa 136

Rozdział III – Zstąpienie do otchłani a *metanoia* **141**
Osoba a jaźń, czyli o tragizmie nowożytnej figury suwerenności 141
Wieża jako miejsce radykalnego eksperymentu pedagogicznego 145
Konceptualizacja symboliczno-przestrzenna: figura ojca a *axis mundi* 147
Tragizm i „dezintegracja pozytywna” 155

„O trzech przemianach" 159
Figura ojca a dialektyka Pana i Niewolnika 167
Aksjologiczno-symboliczne uwarunkowania zadomowienia 170
Powtórzenie i różnica: wieża i formowanie *axis personae* 173
Fikcja snu a realność życia moralnego 177
Król-mędrzec? Wieża jako obserwatorium 181
Rodzinne *fatum* 187
Wieża i krzyż 194

Rozdział IV – Pustka jako otwartość miejsca 197
Teologia i estetyka kenozy 197
Relacyjność i otwartość miejsca 203
Uniwersalizm chrześcijaństwa a otwartość miejsca 207
Zamknięcie miejsca jako zamknięcie serca człowieka 212
Nadmiar i dialektyka nie-miejsca 217
Kenoza rzeczy jako kenoza miejsca 225
Fallogocentryzm i fallokracja 237
Pomiędzy *Fiat* i *Magnificat*. Przez macierzyństwo do ojcostwa 245
Miejsce a kenoza serca 260

Rozdział V – O potrójnych narodzinach 269
Ikona jako *imago Christi* 269
Kultura, sytuacja egzystencjalna i *kairos* 271
Adversus gnosticos 276
Dostojewski i *gnosis* 280
„Jedyni w trójcy": Apollo – Dionizos – Chrystus 284
Apollo i kulturotwórcze napięcie wertykalne 292
Dionizos a afirmacja życia i cierpienia 297
Chrystus i kenoza 301
Być jak dziecko 304
Dziecko a „śmierć Boga" 308
Być jak róża 317
Teurgia i *theosis* 326

Zakończenie 331

Nota bibliograficzna 343
Bibliografia 345
Summary 375